

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Matyášové a soudců JUDr. Jakuba Camrdy a Mgr. Ondřeje Mrákoty v právní věci žalobce: P. N., zast. Mgr. Jaroslavem Topolem, advokátem se sídlem v Praze, Na Zlatnici 301/2, proti žalovanému: **Krajský úřad Olomouckého kraje**, se sídlem Jeremenkova 40a, Olomouc, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě – pobočka v Olomouci ze dne 21. 5. 2015, č. j. 72 A 24/2014 - 24,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se zamítá.**
- II. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti v celkové výši 4114 Kč k rukám jeho zástupce Mgr. Jaroslava Topola, advokáta se sídlem Na Zlatnici 301/2, Praha 4, do 30 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím Magistrátu města Olomouce ze dne 21. 10. 2013, č. j. SMOL/194009/2013/OARMV/PD/Tom, byl žalobce uznán vinným ze spáchání přestupku dle § 125c odst. 1 písm. f) bodu 3 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu). Za uvedený přestupek mu byla uložena pokuta ve výši 2600 Kč a trest zákaz činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel na dobu jednoho měsíce a povinnost nahradit náklady řízení ve výši 1000 Kč.

Proti správnímu rozhodnutí podal zmocněnec žalobce dne 18. 11. 2013 odvolání v elektronické podobě bez uznávaného elektronického podpisu. Podáním ze dne

25. 11. 2013 následně odvolání potvrdil podáním shodného obsahu opatřeným platným uznávaným elektronickým podpisem. Rozhodnutím žalovaného (dále jen „stěžovatel“) ze dne 10. 3. 2014, č. j. KUOK 24457/2014, bylo odvolání žalobce zamítnuto jako opožděné. Dle stěžovatele totiž žalobce nedodržel lhůtu k potvrzení původního elektronického podání stanovenou v § 37 odst. 4 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu (dále „správní řád“).

Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce žalobu, v níž tvrdil, že odvolání proti prvoinstančnímu správnímu rozhodnutí potvrdil v souladu s § 37 odst. 4 správního řádu. Odkázal na příslušná ustanovení týkající se počítání lhůt a konstatoval, že v daném případě připadl konec lhůty k potvrzení elektronického podání na 25. 11. 2013 a nikoli na 23. 11. 2013, jak tvrdil stěžovatel. Den označený za konec lhůty (23. 11. 2013) byla totiž sobota, a nikoli pracovní den.

Krajský soud v Ostravě - pobočka v Olomouci (dále jen „krajský soud“) žalobě vyhověl, napadené rozhodnutí zrušil; uvedl, že rozhodnutí správního orgánu prvního stupně bylo zmocněnci žalobce doručeno 4. 11. 2013. Jestliže zmocněnec žalobce dne 18. 11. 2013 podal odvolání v elektronické podobě bez uznávaného elektronického podpisu, které dne 25. 11. 2013 potvrdil podáním shodného obsahu podepsaným platným uznávaným elektronickým podpisem, splnil podmínky dané § 37 odst. 4 správního řádu. Konec pětidenní lhůty stanovené pro potvrzení podání připadl na sobotu (23. 11. 2013), posledním dnem lhůty byl proto nejbližší pracovní den, tedy 25. 11. 2013. Krajský soud odmítl argumentaci, že se v daném případě neuplatní počítání času podle § 40 odst. 1 písm. c) správního řádu, neboť takový výklad nemá oporu v zákoně. Krajský soud uzavřel, že odvolání žalobce bylo podáno včas a nebyly splněny důvody pro jeho odmítnutí z důvodu opožděnosti.

V kasační stížnosti namítá stěžovatel nesprávnou interpretaci § 37 odst. 4 správního řádu a tento kasační důvod podřadil pod § 103 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). Pětidenní lhůta stanovená § 37 odst. 4 správního řádu je dle jeho názoru lhůtou hmotněprávní a propadnou, jejíž zmeškání nelze prominout. Lhůta podle stěžovatele končí uplynutím pátého dne, a to i v případě, kdy jde o den pracovního klidu. Stěžovatel poukázal na obstrukční postupy obecných zmocněnců, kteří podávají blanketní odvolání proti rozhodnutí prvostupňových správních orgánů bez zaručeného elektronického podpisu, které následně doplňují „až po pěti dnech“ a odkazem na § 40 odst. 1 písm. c) správního řádu se následně domáhají uznání takového podání jako perfektního. V této souvislosti odkazuje stěžovatel na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 3. 2015, č. j. 1 As 16/2015 – 30. Obstrukční jednání žalobce dovozuje stěžovatel i ze skutečnosti, že podání žalobce, ať s elektronickým podpisem nebo bez něj, byla číňena ze stejné e-mailové adresy, z čehož lze dovodit, že odesílatel mohl podání opatřit elektronickým podpisem hned napoprvé.

Stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud rozsudek krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

pokračování

Žalobce ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že kasační stížnost pokládá za nedůvodnou a odkázal na žalobu a rozsudek krajského soudu, s jehož právním názorem souhlasí. Dodal, že zákon předpokládá situace, kdy podatel nemá k dispozici elektronický podpis a podání učiní „prostou e-mailovou zprávou“, aby však bylo takové podání perfektní, musí podatel postupem podle § 37 odst. 4 správního řádu původní podání potvrdit, přitom nemusí zdůvodňovat, proč neučinil kvalifikované podání již napoprvé. Předpoklad stěžovatele, že zmocněnec žalobce má elektronický podpis vždy k dispozici, označil za spekulaci. Rovněž odmítl tvrzení stěžovatele o domnělém obstrukčním jednání. Žalobce uvádí, že postupoval v souladu se zákonem; takové jednání tedy nemůže být hodnoceno jako obstrukční nebo zákon obcházející.

Nejvyšší správní soud shledal, že podmínky řízení jsou splněny, a kasační stížnost vyhodnotil jako přípustnou. Důvody stížnosti, jak je stěžovatel obsahově vymezil, se opírají o § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek krajského soudu v rozsahu a z důvodů uvedených v kasační stížnosti, přitom neshledal vady, k nimž by musel přihlížet z moci úřední (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

Kasační stížnost není důvodná.

Stěžovatel namítá nesprávné posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení. Za stěžejní označil posouzení povahy lhůty stanovené § 37 odst. 4 správního řádu a zodpovězení otázky, zda je na tuto lhůtu aplikovatelné obecné pravidlo počítání času stanovené v § 40 odst. 1 písm. c) správního řádu.

Nejvyšší správní soud ze správního spisu ověřil, že žalobce podal dne 18. 11. 2013 proti prvoinstančnímu správnímu rozhodnutí odvolání prostřednictvím elektronické pošty bez uznávaného elektronického podpisu. Od 18. 11. 2013 tak počala běžet pětidenní lhůta, v níž bylo nezbytné elektronické podání potvrdit některým z kvalifikovaných způsobů. Ze správního spisu vyplývá, že žalobce elektronické podání potvrdil e-mailem opatřeným uznávaným elektronickým podpisem odeslaným dne 25. 11. 2013 (pondělí). Tyto skutečnosti jsou mezi účastníky nesporné.

Pátý den lhůty pro potvrzení původního odvolání podaného e-mailem bez uznávaného elektronického podpisu, připadl na sobotu 23. 11. 2013, přičemž nejbližším příštím pracovním dnem bylo pondělí 25. 11. 2013. Mezi účastníky tak zůstává sporné, zda se v posuzovaném případě uplatní postup dle § 40 odst. 1 písm. c) správního řádu, podle kterého případně-li konec lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší příští pracovní den.

Nejvyšší správní soud konstatuje, že se obdobnou věcí již zabýval, a to v rozsudcích ze dne 25. 8. 2015, č. j. 6 As 127/2015 – 26, a ze dne 27. 1. 2016, č. j. 3 As 105/2015 – 23, (dostupné na www.nssoud.cz). Za situace, kdy se skutkový i právní stav věcí podstatně neliší a argumenty předestřené v kasační stížnosti jsou identické, nemá Nejvyšší správní soud žádný rozumný důvod revidovat právní názor vyjádřený v citovaných rozsudcích a jakkoli se od něho odchýlit.

V uvedených rozhodnutích dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že „§ 40 odst. 1 písm. c) správního řádu dopadá i na lhůtu pro potvrzení elektronického podání, které bylo učiněno bez uznávaného elektronického podpisu. Není přitom podstatné, zda se komunikace mezi správním orgánem a účastníkem řízení odehrávala čistě elektronicky či prostřednictvím poštovních služeb. Z uvedeného názoru lze také implicitně dovodit, že lhůta zakotvená v ustanovení § 37 odst. 4 správního řádu je lhůtou procesněprávní se všemi z toho plynoucími důsledky. Naopak pro tvrzení stěžovatele o hmotněprávní povaze lhůty nenachází zdejší soud žádné opodstatnění. V tomto ohledu lze argumentovat i judikaturou Ústavního soudu, pro který je podstatným znakem k rozlišení charakteru lhůt důsledek, jenž nastane v případě jejich zmeškání (srov. nálezy Ústavního soudu ze dne 3. 2. 2000, sp. zn. III. ÚS 545/99). Mělo-li by tedy zmeškání lhůty za následek zánik hmotného práva, jednalo by se o lhůtu hmotněprávní. V nyní posuzované věci se však o žádné hmotné právo nejednalo, neboť předmětná lhůta se vztahovala k čistě procesněprávnímu úkonu. Procesněprávní povahu lhůty lze nakonec odvodit i z nálezu Pléna Ústavního soudu ze dne 22. 3. 1994, sp. zn. Pl. ÚS 37/93, vyjadřujícího princip, že lhůty stanovené procesním předpisem je nutno považovat za lhůty procesní. Není přitom pochyb, že správní řád je čistě procesní normou. Shora uvedené závěry konečně potvrzuje také závěr č. 121/2012 Poradního sboru ministra vnitra ke správnímu řádu (dostupný na adrese www.mvcr.cz/clanek/zavery-poradniho-sboru-ministra-vnitra-ke-spravni-mu-radu.aspx). Přestože se daný závěr přímo nezabývá povahou předmětné lhůty, je v něm explicitně uvedeno, že „úkon učiněný dle věty druhé § 37 odst. 4 správního řádu je možno potvrdit nebo doplnit v zákonné pětidenní procesní lhůtě.“

S ohledem na shora uvedené lze zavřít, že lhůta dle § 37 odst. 4 správního řádu je lhůtou procesní a je nutno přisvědčit závěru krajského soudu, že v daném případě bylo potvrzení odvolání podáno včas. Přestože pátým dnem předmětné lhůty byla sobota 23. 11. 2013, aplikací § 40 odst. 1 písm. c) správního řádu připadl poslední den lhůty na pondělí 25. 11. 2013. Stěžovatel tudíž pochybil, vyhodnotil-li odvolání žalobce jako opožděné.

Nejvyšší správní soud se dále zabýval námitkou stěžovatele, že žalobce při podání odvolání proti prvoinstančnímu rozhodnutí volil obstrukční postup s cílem znemožnit projednání věci v jednoroční prekluzivní lhůtě. Stěžovatel je názoru, že ze strany žalobce došlo ke zneužití práva, kterému nelze přiznat soudní ochranu, přitom odkázal na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 3. 2015, č. j. 1 As 16/2015 – 30.

Tuto námitku neshledal Nejvyšší správní soud důvodnou.

Nejvyšší správní soud v projednávaném případě obstrukční jednání žalobce nezjistil. Zákon nevylučuje situaci, kdy účastník učiní nekvalifikované podání. S takovým jednáním zákon počítá a pro tento případ stanoví, že pokud účastník nekvalifikované podání včas potvrdí, resp. doplní, stává se původní podání perfektním. Správní orgán je pak povinen s ním jako s perfektním nakládat. Je přitom nepodstatné, z jakého důvodu účastník neučinil kvalifikovaným hned své prvotní podání, proto je nutno odmítnout závěr stěžovatele, který dovozuje obstrukční jednání žalobce ze skutečnosti, že podání žalobce, ať s elektronickým podpisem nebo bez něj, byla činěna ze stejné e-mailové adresy. Takové úvahy stěžovatele jsou pouze v rovině spekulací. Jak Nejvyšší správní soud uvedl ve svém rozhodnutí ze dne 27. 1. 2016, č. j. 3 As 105/2015 – 23: „Za obstrukční přitom nelze

pokračování

považovat jednání, kdy účastník elektronické podání potvrdí až poslední den lhůty s využitím jakéhosi „zákonného dobrodini“ zakotveného v ustanovení § 40 odst. 1 písm. c) správního řádu. Žádné ustanovení zákona totiž účastníka nenutí k tomu, aby nekvalifikované podání potvrdil nejpozději pátý den za všech okolností – tedy i v případě, že se jedná o neděli. Trvat na takovém postupu by ostatně nebylo účelné ani vzhledem k personálním možnostem správního orgánu, neboť jeho zaměstnanci by se s podáním pravděpodobně seznámili stejně až následující pracovní den.“ Poukaz stěžovatele na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 3. 2015, č. j. 1 As 16/2015 – 30, je nepřiléhavý pro odlišné skutkové okolnosti, neboť v odkazovaném rozsudku zjistil soud na straně žalobce skutečně cílené obstrukční jednání (učinění podání prostřednictvím zmocněnce na poště v Libanonu), ze kterého bylo možno usoudit, že došlo ke zneužití práva. V nyní posuzovaném případě Nejvyšší správní soud takový postup na straně žalobce, resp. jeho zmocněnce, nezjistil.

S ohledem na všechny shora uvedené skutečnosti dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji podle § 110 odst. 1 věty druhé s. ř. s. zamítl.

Stěžovatel, který neměl v řízení úspěch, nemá ze zákona právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s.). Žalobce měl ve věci plný úspěch, proto mu soud dle § 60 odst. 1 s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s., přiznal náhradu nákladů řízení proti stěžovateli.

Zástupce žalobce v řízení o kasační stížnosti, Mgr. Jaroslav Topol, učinil jeden úkon právní služby, kterým je písemné podání soudu ve věci samé (vyjádření ke kasační stížnosti) [§ 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „advokátní tarif“)]. Za tento úkon právní služby v dané věci náleží mimosmluvní odměna ve výši 3100 Kč, zvýšená o 300 Kč paušální náhrady hotových výdajů dle § 13 odst. 3 advokátního tarifu, celkem tedy za jeden úkon právní služby náleží 3400 Kč. Mgr. Jaroslav Topol doložil osvědčení o registraci k DPH. K nákladům řízení se tedy přičítá DPH v sazbě platné ke dni ukončení řízení o kasační stížnosti, tj. o výši 714 Kč. Náhrada nákladů řízení tak činí 4114 Kč.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 21. dubna 2016

JUDr. Lenka Matyášová
předsedkyně senátu